

Bestämmelse om rutin för anmälan av tillbud, arbetsskada och allvarlig olycka eller tillbud

Denna rutin beskriver hur anmälan av tillbud, arbetsskada och allvarlig olycka eller tillbud ska ske vid Medicinska fakulteten, Lunds universitet. Dessa tre typer av händelser på arbetsplatsen representerar stigande allvarlighetsgrad och därmed olika handläggning.

Tillbud

Med tillbud menas en oönskad händelse eller situation som kunnat leda till hälsobesvär, sjukdom eller olycksfall. Tillbud ska alltid anmälas till arbetsgivaren eftersom det är ett bra sätt att upptäcka brister i arbetsmiljön. Tillbud är inte bara kopplade till fysiska faktorer utan även organisatoriska och sociala som stress, konflikter och mobbning. Medicinska fakulteten ska ha en arbetsplatskultur där rapportering av tillbud uppmuntras.

Exempel på tillbud är:

- att personalen har fått arbeta särskilt hårt eller tungt för att det saknas en vikarie
- att en arbetssituation som arbetsgivaren bedömt som ofarlig plötsligt blir hotfull
- att en farlig kemikalie spills ut men ingen kommer till skada.

Arbetstagaren anmäler tillbud.

Anmälan sker enligt instruktioner på universitetets hemsida *HR-webben* under *Arbetsmiljö* underrubrik *Tillbud och arbetsskada*.

Närmaste chef med personalansvar utreder behov av åtgärder och återkopplar till sina medarbetare.

Arbetsskada

Med arbetsskada menas en skada eller sjukdom som har uppkommit på grund av olycksfall eller på annat sätt orsakats av arbetet, eller en skada som har inträffat på väg till eller från arbetet. När det kan antas att en arbetstagare har drabbats av en arbetsskada är det arbetsgivarens skyldighet enligt lag om arbetsskadeförsäkring att

omedelbart anmäla arbetsskadan till Försäkringskassan. Detta gäller oavsett om arbetsskadan orsakat frånvaro eller inte.

Exempel på arbetsskador är:

- allergier mot ämnen som anställd arbetar med
- trafikolycka eller cykelolycka på väg till och från arbetet
- psykisk ohälsa på grund av stress eller konflikter på arbetsplatsen

Närmaste chef med personalansvar anmäler arbetsskador till Försäkringskassan.

Anmälan sker enligt instruktioner på universitetets hemsida *HR-webben* under *Arbetsmiljö* underrubrik *Tillbud och arbetsskada*.

Chefen ansvarar för att tillsammans med berörd arbetstagarare och skyddsombud utreda varför arbetsskadan hände med syftet att förebygga ett återupprepande.

Arbetsgivaren bör även dels allmänt informera arbetstagararen om möjlighet till ersättning via det statliga avtalet om ersättning vid personskada (PSA), dels vara den skadade behjälplig att fylla i ansökan om ersättning till PSA-nämnden/AFA Försäkring samt till denna bifoga anmälan till Försäkringskassan och behövliga intyg.

Allvarlig olycka eller tillbud

Enligt Arbetsmiljölagen är arbetsgivaren skyldig att anmäla allvarlig olycka eller tillbud till Arbetsmiljöverket. En anmälan gör det möjligt för Arbetsmiljöverket att snabbt ta sig till arbetsplatsen för att utreda händelsen och genomföra en inspektion. Det gör det också möjligt för Arbetsmiljöverket att bedöma om händelsen ska anmälas som arbetsmiljöbrott. En underlåtenhet att anmäla kan resultera i att arbetsgivaren döms till böter.

Anmälan ska göras skyndsamt (inom 24 timmar).

Det som ska anmälas är:

- dödsfall
- svårare personskador
- skador i arbetet som drabbat flera arbetstagarare samtidigt
- allvarliga tillbud, det vill säga händelse som inneburit allvarlig fara för liv och hälsa

Exempel på allvarliga olyckor är:

- fraktur på ett ben i kroppen
- skada på sinnesorgan som syn eller hörsel
- stor skada på nerver, muskler eller senor

- andra och tredje gradens brännskador
- händelser som drabbat någon psykiskt, till exempel ett chocktillstånd vid trafikolycka eller hot om våld

Exempel på allvarligare tillbud är:

- svårare fall av mobbning, kränkningar och trakasserier
- om någon under en längre tid varit utsatt för skadlig stress och reagerat starkt på det
- hot om våld mot person, även i till exempel skriftlig form med okänd avsändare
- fall från några meters höjd utan att skada sig
- stick- eller skärskada av en kanyl eller liknande, där det är känt eller starkt misstänkt att patientens eller den andra personens blod är smittat
- ett rök-, gas- eller kemikalieutsläpp utan att någon arbetstagare skadats.

Vid allvarlig olycka eller tillbud är rutinen vid Medicinska fakulteten följande:

- 1) Närmsta chef med personalansvar informerar i enlighet med fastställd delegationsordning omedelbart prefekt/motsvarande. Ifall prefekt/motsvarande inte är tillgänglig informeras ställföreträdande prefekt/motsvarande.
- 2) Prefekt/motsvarande alternativt ställföreträdande prefekt/motsvarande anmäler i enlighet med fastställd delegationsordning olyckan eller tillbudet till Arbetsmiljöverket.
Anmälan sker enligt instruktioner på universitetets hemsida *HR-webben* under *Arbetsmiljö* underrubrik *Tillbud och arbetsskada* och görs samtidigt till Arbetsmiljöverket och Försäkringskassan.
- 3) Prefekt/motsvarande alternativt ställföreträdande prefekt/motsvarande informerar närmaste arbetsmiljösamordnare/HR-stöd, dekan, HR-chef samt skyddsorganisation.
- 4) Prefekt/motsvarande ansvarar för utredning av den allvarliga olyckan eller tillbudet.

Vem bedömer om olyckan eller tillbudet är allvarlig?

Det är arbetsgivaren som bedömer om olyckan eller tillbudet är så allvarlig att den behöver anmälas till Arbetsmiljöverket. Vid osäkerhet är rekommendationen att anmäla. Allvarliga olyckor och tillbud som inte inträffar i arbetet ska inte anmälas, exempelvis olyckor som inträffar på väg till eller från arbetet (men däremot till Försäkringskassan). Dock ska allvarliga olyckor och tillbud anmälas om de har eller kan antas ha en koppling till arbetet. Vid upprepade händelser av samma eller liknande art ska varje ny händelse anmälas.

Utredning av allvarlig olycka eller tillbud

Oavsett om den anmälda olyckan eller tillbudet leder till att Arbetsmiljöverket vidtar åtgärder eller inte är arbetsgivaren skyldig att själv utreda vad som hänt och därefter genomföra de åtgärder som behövs för att det som inträffat inte ska hända

igen. Utredningen ska dokumenteras skriftligt. Vid utredning kan Arbetsmiljöverkets blankett "Utredning av olycksfall och tillbud" användas.

Rapportering till andra myndigheter

Beroende på ärendets art kan även andra myndigheter behöva få rapport om händelsen, exempelvis vid brandfarlig vara, joniserande strålning, yttre miljö och el. Se vidare instruktion för arbetsskade- och tillbudsanmälningar på universitetets hemsida *HR-webben* under *Arbetsmiljö* underrubrik *Tillbud och arbetsskada*.

Vid frågor

Vid frågor kontaktas i första hand närmaste arbetsmiljösamordnare/HR-stöd. Fakultetskansliets avdelning för HR-stöd samt arbetsmiljöingenjörerna vid sektionen HR kan också vara behjälpliga. Även Arbetsmiljöverkets svarstjänst kan svara på frågor.

Beredning

I beredningen av bestämmelsen om rutin för anmälan av tillbud, arbetsskada och allvarlig olycka har vicedekan Jimmie Kristensson och HR-chef Mikael Rydahl deltagit. Beredningen har skett i samverkan med skyddsorganisation.

Erik Renström

Dekanus

Mikael Rydahl

HR-chef

5. Utfärda lokala föreskrifter och/eller rutiner för arbetsmiljöarbetet	☒
6. Säkerställa att de ekonomiska förutsättningar som behövs för att genomföra handlingsplaner behandlas i budget- och VP-sammanhang	☒
7. Ärligen, i samverkan med skyddsombud och/eller studerandeskyddsombud, följa upp, sammanställa och till dekan/motsvarande redovisa det systematiska arbetsmiljö- och brandskyddsarbetet inom institutionen/motsvarande. *	☒
8. Följa upp sjukfrånvaro, tillbud och arbetsskador som en del i det förebyggande arbetsmiljöarbetet.	☒

Anställdas och studenters medverkan i arbetsmiljöarbetet

9. Främja anställdas och studenters medverkan i arbetet för en god arbetsmiljö, t ex genom mötesformer som medger utrymme att behandla aktuella arbetsmiljö- och verksamhetsfrågor. *	☒
10. Se till att relevanta bestämmelser i arbetsmiljölagstiftningen samt andra författningar, föreskrifter och bestämmelser är kända och följs.	☒

Förebyggande brandskyddsarbete

11. Övervaka så att övergripande mål inom det systematiska brandskyddsarbetet uppnås.	☒
12. Planera arbetsplatsens aktiviteter för att uppnå fastställda mål	☒
13. Planera och genomföra årliga utrymningsövningar enl. universitetets riktlinjer.	☒

Undersöka och riskbedöma

14. Kartlägga, analysera och dokumentera arbetsmiljön och riskerna i denna kontinuerligt ur såväl fysiskt som organisatoriskt och socialt perspektiv. Bevaka arbetsklimatet så att tidiga tecken på kränkande särbehandling, konflikter eller beroendeproblematik upptäcks.	☒
15. Genomföra regelbundna skyddsronder tillsammans med skyddsombud och studerandeskyddsombud. *	☒
16. Genomföra regelbundna brandskyddsronder.	☒
17. Regelbundet undersöka och bedöma risker i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.	☒

Åtgärda

18. Åtgärda risker och brister inom området omedelbart eller planera åtgärder i en handlingsplan för de brister som inte kan avhjälpas direkt. Genomföra uppföljning av åtgärderna och bedöm om dessa är tillräckliga.	☒
19. Se till att riskbedömningar utförs för såväl utrustning, som vid hantering av kemikalier, för att undanröja risk för ohälsa eller olycksfall.	☒
20. Säkerställa att universitetets strålskyddsregler följs.	☒
21. Utarbeta skriftliga arbetsinstruktioner om arbetet innebär allvarlig risk.	☒
22. Säkerställa besiktning av maskiner, verktyg och annan utrustning.	☒
23. Upprätta rutiner för hantverkarens/entreprenörers arbete i lokalerna.	☒
24. Ansvara för att lagstadgade medicinska kontroller genomförs för anställda och studenter.	☒
25. Anmäla/söka tillstånd för de verksamheter som kräver detta.	☒
26. Ta kontakt med sjukskriven anställd och fortlöpande upprätthålla kontakten. Noga följa sjukfrånvaro samt se till att rehabiliteringsutredningar och rehabiliteringsinsatser samt åtgärder för arbetsanpassning genomförs.	☒
27. Säkerställa att tillbud och arbetsskador rapporteras, att utredningar genomförs, att åtgärder vidtas och att dessa följs upp.	☒
28. Säkerställa att allvarliga olyckor och tillbud rapporteras direkt till Arbetsmiljöverket eller Räddningstjänsten (i relevanta fall). <u>prefekt som anmäler till</u>	☒
Ifall prefekt inte är tillgänglig sker rapportering till ställföreträdande prefekt. Aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och repressalier	
29. Undersöka risker, analysera orsaker, vidta förebyggande och främjande åtgärder samt följa upp och utvärdera arbetet mot diskriminering.	☒

